No. 3026 | Woensdag 8 Feb. 1939 | 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Sir Henri Deterding

Zondag waaide van de C.P.I.M. de verschillende vlaggen halfstoks, daar er telegrafisch bericht was binnengekomen, dat te St. Moritz in Zwitserland aan een hartverlamming was overleden de oud-directeur van de Koninklijke, Sir Henri Deterding.

Ook Curaçao, wat via de C.P.I.M. door Deterding groot is geworden, mag ook bij zijn dood deze man wel herdenken.

Deterding werd geboren te Amsterdam in 1866 en was pas zes jaar, toen zijn vader, kapitein bij de koopvaardij stierf. Deterding was de jongste op één na van 5 kinderen. Hij ging naar de H.B.S. en werd na het eind-examen in dienst genomen bij de Twentse Bank, waar hij bleef tot 1888. Op een sollicitatie bij de Ned. Handels Mij., werd hij acting sub-agent te Medan met volle procuratie. Hij was toen net 23.

Zelf erkende hij later, dat dit een pionierstijd was. De echte planterswereld, waar iedereen uitgekomen was met de vaste wil om carrière te maken. Het was er hard werken van 's morgens 8 tot 's avonds 5.

In 1896 werd hij door den Heer Kessler geëngageerd als assistent bij de jonge Maatschappij tot exploitatie van Petroleumbronnen in Ned. Indië, toen nog klein met een kapitaal van 2.300.000 gld., wat na een Deterding regiem van 5 lustra was uitgegroeid tot ettelijke milliarden.

De Heer Deterding begon als Inspecteur; kwam in 1897 op het hoofdkantoor in den Haag en werd op 31 jarige leeftijd, toen de Hr. Kessler naar Indië moest, waarnemend directeur.

In 1902 vestigde hij zich te Londen, waar kort te voren met de Shell een verkoopbureau gesticht was, om de fnuikende concurrentie tegen te gaan.

Thans is de grote verdeling deze: de Bataafse is de technische, de Anglo Saxon de commerciele maatschappij en de Asiatic de verkoopsorganisatie. De aandelen dezer drie maatschappijen worden gehouden door de twee zgn. holding Companies; de Royal Dutch die 60 % en de Shell die 40% controleert.

Deterding is de man geweest, die van Nederl. Indië deze maatschappij wist uit te planten naar Serawak, Egypte, Roumenië, Rusland, Mexico, Venezuela, Trinidad, Curaçao, Argentinië en de Ver. Staten. Zelfs in de Ver. Staten, waar Rockefeller vroeger onbeperkt heerste, wist Deterding zijn belangen uit te bouwen tot op twee na de grootste Amerikaanse Maatschappij.

Heel merkwaardig vonden we het wel, doorbladerend in een interview uit het jaar 1930 van Deterding met Kees van Hoek, het volgende te lezen van wat D. toen dacht over Rusland.

„Russische cultuur? Ja, met het woord „Cultuur wordt vele intellectuelen nog „een rad voor de ogen gedraaid. Het „eigendomsrecht is afgeschaft, de mens „is alleen een machine voor de staat, „mag zelfs niet vrij meer denken, mag „immers geen godsdienst meer hebben. „In plaats van cultuurbevordering noem „ik dat een terugkeer tot het stenen tijd- „perk."

We noemen deze uitlating heel merkwaardig, omdat wat hier over Rusland gezegd wordt, in de laatste jaren met even veel recht van Duitsland kan gezegd worden. En toch werd Deterding in de laatste jaren gedoodverfd als een vriend van het Duits Nationaal Socialisme.

In hetzelfde interview lazen we nog een andere merkwaardige passus; n.l. Deterdings uitlating over het Katholicisme:

„De Katholieke Kerk", zo zou hij gezegd hebben volgens Kees van Hoek, „vind ik niet alleen de grootste, doch ook de prachtigste organisatie ter wereld. Ik ben een jaar of tien in de Oost geweest en gelijk alle Oostgangers, heb ik een volmaakt respect leren krijgen voor de onbaatzuchtigheid en de opoffering, doch ook voor de eruditie en beschaving der Missionarissen en kloosterzusters. Hier in Engeland heb ik jaren in Sheringham gewoond. Ik was er lord of the manor en de toewijding der locale Katholieke geestelijkheid daar, heeft mijn respect voor de roomse priesterstand zo mogelijk nog doen toenemen. Mijn eerste vrouw was trouwens een bekeerlinge; zij ging van het anglicanisme tot het katholicisme over. Een paar jaar geleden had ik het voorrecht door Pius XI in een langdurige particuliere audiëntie ontvangen te worden. Ik heb verstomd gestaan over zijn veel omvattende kennis, ook op economisch terrein. Eén ding trof mij bijzonder.

Z.H. vroeg mij naar het aantal onzer employé's. „Tussen de 60.000 en de 70.000 , Heilige Vader", antwoordde ik; waarop hij bemerkte: „Moet dat geen grote voldoening zijn, Sir Henri, aan zovele gezinnen voorspoed te kunnen schenken?" Ziet U, dát trof mij intens! Zovelen hebben mij al benijd om rijkdom of om macht, doch de Paus raakte het punt, dat mij het nauwst aan het hart ligt, en dat mij immer de grootste voldoening voor me zelf gegeven heeft, een voldoening veel inniger dan weelde of macht, of beleid tot dividenten; de gezinnen der tienduizenden die wij een goed bestaan verschaffen konden... Die Pauselijke woorden hebben mij ontroerd en opnieuw bezield."

Het was eerst enkele jaren geleden, dat Deterding in persoonlijk contact kwam met Curaçao, toen hij met het S.S. Cordillera een rondreis maakte in gezelschap van zijn secretaresse Charlotte Knaack en onder de naam van Henry Muller. Met deze secretaresse sloot hij kort daarop zijn derde huwelijk, waarna hij zich in Duitsland vestigde en spoedig daarop als directeur aftrad. Een enkele maal deed hij nog van zijn spreken in verband met de economie van het Nationaal Socialisme, waarbij zijn optreden minder gelukkig was.

Maar zijn grote roem als stichter van de Koninklijke zal zijn naam nog jaren lang in de wereld doen noemen.

Curaçao in de Tweede Kamer.

III.

De heer **VAN LIDTH DE JEUDE Lib**: Mijnheer de Voorzitter! Ik wil enkele opmerkingen maken omtrent Curaçao, waarvan de economische toestand reden tot tevredenheid geeft, dank zij de aldaar gevestigde petroleumindustrie. Toch maakt men zich o.a. in het Voorlopig Verslag enigszins bezorgd over het feit, dat de betrekkelijke welvaart slechts op dit ene bedrijf berust en zint men op middelen om ook andere economische hulpbronnen op te sporen.

Mijnheer de Voorzitter! Zij, die, zoals ik, Curaçao gekend hebben voordat de petroleumindustrie zich daar vestigde, toen dit gebiedsdeel zeer armlastig was, zullen niet alleen dankbaar zijn voor de gunstige wending, die toen is ingetreden, maar zullen tevens moeten toegeven, dat de wens naar andere hulpbronnen gemakkelijker uitgesproken, dan vervuld wordt. Men zou wensen te onderzoeken de mogelijkheid van het bevorderen van de visserij en verschillende takken van nijverheid en landbouw, doch men dient daarbij te bedenken, dat deze in het niet vallen, vergeleken met de betekenis, die het petroleumbedrijf voor de welvaart heeft.

Trouwens, in die vroegere magere jaren werden die mogelijkheden reeds onderzocht en deskundigen op verschillend gebied werden daartoe uitgezonden. In den jare 1910 verscheen reeds 'n zeer lijvige studie van 'n deskundige op 't gebied der visserij en thans, in 1938, wordt andermaal op een onderzoek aangedrongen. Men zou hieruit mogen afleiden, dat de arbeid van deskundigen niet steeds van blijvende aard is. Ik kan dit met enige vrijmoedigheid zeggen, omdat ik in die dagen ook in Curaçao vertoefd heb, voor het ontwerpen van een havenverbetering, in verband met het transitoverkeer, dat verwacht mocht worden naar aanleiding van de totstandkoming van het Panamakanaal. De gunstige geographische ligging van Curaçao in de Caraïbische zee is van blijvende waarde voor dit gebiedsdeel.

De stroom van deskundigen is nadien niet opgehouden. Onlangs een hoofdambtenaar van Sociale Zaken, waaruit de instelling van speciale diensten, met de weidse naam van het Departement van Sociale en Economische Zaken genoemd, is voortgevloeid. Voorts ligt het in het voornemen een deskundige voor een nieuw registratuurplan ter Gouvernementssecretarie uit te zenden, alsmede een Nederlands inspecteur van het ijkwezen voor de reorganisatie van de betreffende dienst.

Mijnheer de Voorzitter! Hoewel ik het nut van dergelijke uitzendingen niet wil betwisten, vraag ik mij toch af, indien nog meerdere deskundigheid ter plaatse moet worden ingevoerd, of men niet een meer blijvend effect daarvan kan bereiken, door de **ambtenaren, in Curaçao werkzaam, uit te zenden,** om elders kennis en ervaring op te doen, die dan blijvend aan het gewest ten goede komen. Zo b.v. voor de betrekkelijk eenvoudige aangelegenheid van registratuur, die reeds burgerrecht heeft verkregen bij grote en kleine gemeenten en andere openbare lichamen hier te lande, zou mij de uitzending van een ambtenaar ter secretarie aangewezen voorkomen.

Mijheer de Voorzitter! Nog een enkel woord over de invoering van het **kiesrecht** voor de Staten van Curaçao, dat in één der dagbladen werd getypeerd als „Curaçao op hol". Mijnheer de Voorzitter! Dat is nu het laatste, wat ik op dit rustige eiland verwacht zou hebben. Maar toch blijkt dit het geval te zijn geweest, daar blijkens de Memorie van Antwoord de Minister niet wil ontkennen, dat men aanvankelijk met de verruiming der capaciteitseisen wellicht te ver is gegaan en bij Nota van Wijziging thans voor het kiezerschap vereist wordt het met goed gevolg doorlopen van zes jaren ener lagere school, in plaats van de blote kennis van de landstaal, het Papiamentoe, een prachtige taal, Mijnheer de Voorzitter, die zelfs deze hoge vergadering niet meester is.

Mijnheer de Voorzitter! Ik heb dikwijls gehoord van mensen, die hun landstaal niet schrijven of lezen konden, maar zelden of nooit van mensen, die hun lands*taal niet spreken konden.*

De censusgrens, teruggebracht van *f* 1200 tot *f* 900, is, in vergelijking met Suriname, waar men het kiesrecht voor de Staten reeds lang kent, zeer bepaaldelijk te laag, indien in aanmerking wordt genomen, dat aldaar de loonstandaard ongeveer 1/3 bedraagt van die te Curaçao. De census-eis van *f* 900 in Suriname zou dus overeenkomen met *f* 2700 in Curaçao, zodat allerminst aanleiding bestaat, de grens van *f* 1200 verder te verlagen. Ik hoop, dat de Minister alsnog ook deze fout zal kunnen herstellen.

Bij de beoordeling van deze eisen moet men de bevolking van die landen kennen, om te beseffen, dat de daarvoor te stellen normen gans anders zij dan die, waarmede wij vertrouwd zijn. Laat de Regering dus inderdaad behoedzaamheid en geleidelijkheid betrachten bij de invoering en uitbreiding van het kiesrecht.

In de Memorie van Antwoord wordt medegedeeld, welke maatregelen men voornemens is te nemen op sociaal en op onderwijsgebied. Deze maatregelen zullen strekken tot ontwikkeling van de bevolking en kunnen als zodanig worden toegejuicht. Maar, Mijnheer de Voorzitter, die ontwikkeling, waaraan voorshands nogal een en ander ontbreekt, dient toch vooraf te gaan aan het verlenen van bevoegdheden in zake de keuze van het Bestuur, alvorens deze met oordeel des onderscheids kunnen worden aangewend.

Men zij dus voorzichtig en men moet niet, door overhaast de toekomst voor het heden aan te zien, zodoende van de kiesbevoegdheid min of meer een caricatuur maken.

Hierna sprak ook nog de Hr. Rutgers van Rozenburg in dezelfde geest.

Daarna kwam aan het woord:

De heer **WELTER,** Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Ik heb met voldoening geluisterd naar hetgeen door verschillende geachte afgevaardigden, vanochtend en ook nu weer, is medegedeeld met betrekking tot het gebiedsdeel Curaçao. Met voldoening, omdat daaruit blijkt de belangstelling, die in het Nederlandse Parlement bestaat voor dat ver van het moederland gelegen kleine groepje eilanden in de Caraibische Zee, een belangstelling, die in dat gebiedsdeel stellig zeer zal worden gewaardeerd.

Alvorens over te gaan tot het beantwoorden van de verschillende sprekers, moge ik in de eerst plaats erkentelijkheid betuigen voor hetgeen een paar geachte afgevaardigden hebben gezegd met betrekking tot de gestie van **het Bestuur in Curaçao.** Zij hebben waardering uitgesproken voor hetgeen het Bestuur in de laatste jaren heeft tot stand gebracht. Inderdaad, hetgeen het Nederlandse Bestuur in Curaçao heeft tot stand gebracht, is bijna phenomenaal. De geachte afgevaardigde de heer van Lidth de Jeude heeft in herinnering gebracht een mededeling van den heer van Kol over het gebiedsdeel Curaçao van het begin van deze eeuw. Ik zou er aan willen toevoegen, dat men goed zal doen zich in herinnering te brengen, dat in het begin van deze eeuw de begroting bedroeg *f* 800.0000, waarvan subsidie *f* 200.000, terwijl zij nu bijna 10 millioen bedraagt. Er zijn geen schulden, in het Pensioenfonds is gestort 2,8 millioen en er is een batig saldo op de rekening van 's Rijks schatkist met Curaçao van 1,6 millioen. Ik kan de bekoring niet weerstaan nog een paar cijfers te geven, die de ontwikkeling illustreren. Curaçao en Aruba behoren tot de grootste havens van de aarde. De totale tonnenmaat van schepen in Curaçao en Aruba bedroeg in 1936 22½ millioen ton. Dit overtreft Antwerpen, Hamburg en Rotterdam. De tonnenmaat van de schepen, die Curaçao bezochten, overtreft die van Tandjong Priok, Soerabaja en Makassar te zamen.

In 1937 kwamen in Curaçao aan 7479 schepen en in Aruba 5709 schepen, dat is gemiddeld respectievelijk ongeveer 20 en 15 schepen per dag. Niet minder dan 28 grote scheepvaartlijnen hebben Curaçao in haar vaarplan opgenomen en doen het geregeld aan.

Die ontwikkeling is in tal van opzichten verblijdend, maar schept in ander opzicht ook verplichtingen, waarop de heren Mes en van Lidth de Jeude hebben gewezen. De heer Mes heeft in de eerste plaats gewezen op de urgentie van het treffen van **sociale voorzieningen** en heeft in dit verband waardering uitgesproken voor het rapport van den hoofdambtenaar, den heer Verwey, die anderhalf jaar geleden naar Curaçao is vertrokken, juist om een onderzoek in te stellen naar de sociale verhoudingen en de middelen aan te geven, welke tot verbetering van de sociale verhoudingen aldaar zouden kunnen leiden. Ik sluit mij gaarne bij die waardering aan.

Ik heb al in de Memorie van Antwoord geschreven, dat ik erken, dat er op het gebied van de sociale verhoudingen in Curaçao desiderata te verwezenlijken zijn. Het zou verwonderlijk zijn, indien het anders was, in aanmerking genomen de snelle ontwikkeling, die slechts van enkele jaren her dateert. Een gelukkige omstandigheid, welke zich voordoet en die ten aanzien van de verplichting om op sociaal gebied de nodige voorzieningen te treffen, een zekere matiging aanbrengt, is wel de omstandigheid, dat er in Curaçao en Aruba in de laatste jaren alle arbeiders tussen de 20 en 50 jaar, die arbeiden willen en geschikt zijn om te werken, arbeid kunnen vinden. Dat is bijna een paradijs vergeleken met de toestand hier. Indien de toestand, die in Curaçao bestaat, bij benadering in het moederland verwezenlijkt had kunnen worden, zou het Parlement de laatste dagen niet zoveel uren hebben moeten besteden aan de begroting van Sociale Zaken.

Ik wil niet ontkennen, dat de sociale wetgeving er in de kinderschoenen staat, maar, zoals de Gouverneur mij onlangs daarover rapporteerde, geloof ik toch niet, dat men daaruit zou mogen concluderen, dat die sociale toestanden daar veroordeeld mogen worden. De Gouverneur merkt op, dat de ruime werkgelegenheid, welke op Curaçao en Aruba bestaat en die reeds blijkt uit het feit, dat duizenden vreemde werkkrachten daar werk vinden, een natuurlijke rem vormt op essentiele bovenmatige eisen van werkgevers. Gezien de loonstandaard op andere eilanden in de Caraibische zee, is die op Curaçao bepaald gunstig te noemen.

De heer Mes heeft twijfel uitgesproken over de doelmatgheid van de pas ingestelde Dienst van **Sociale Zaken en Economische Zaken.** Hij heeft twijfel uitgesproken, of die dienst wel een juist begrip toont voor zijn taak; hij meent, dat er geen voldoende contact is met het volk en met de economische werkers daar en te zeer het accent valt op de economische zijde van de taak van de nieuwe dienst en te weinig op de sociale.

Ik vraag bij af of de geachte afgevaardigde in dit opzicht niet te snel tot een conclusie is gekomen. Die Dienst van **Sociale en Economische Zaken** is pas in de loop van dit jaar in het leven geroepen. Het hoofd van de onderafdeling Economische Zaken is nog niet aanwezig. Ik heb deze in Holland in dienst genomen en hij zal binnenkort worden uitgezonden. Het sociale gedeelte van de taak van de dienst moet dus eigenlijk nog worden aangevangen.

Over het **onderwijs** in Curaçao is gesproken door de heren Mes en IJzerman. De heer Mes heeft te recht waardering uitgesproken voor wat op het gebied van het onderwijs op Curaçao wordt gedaan. Te recht, want op dit gebied is in de laatste jaren veel, groot en moeilijk werk gedaan. Ik ben overtuigd, dat het Bestuur in Curaçao op die weg zal voortgaan, daartoe in staat gesteld door de gelukkig ruim vloeiende middelen.

De heer IJzerman heeft een humoristische rede gehouden over de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in Curaçao tot **schoolvoeding** te geraken. Ik ben voor humor zeer gevoelig en heb daarom die rede kunnen waarderen, maar ik wil er toch een ernstige noot aan toevoegen, n.l. dat mij bekend is, dat op de begroting voor 1938 *f* 39.000 ten behoeve van de schoolvoeding is uitgetrokken. Nu geloof ik toch wel, dat ondanks de vele waarborgen, die getroffen moeten worden, voordat de melk uit de flesjes komt in de monden van de kinderen, er op den duur zeer veel melk haar einddoel zal bereiken.

Ik houd mij er overigens van overtuigd, dat het Bestuur van Curaçao rekening zal houden met de opmerkingen, maakt en zo enigszins mogelijk de velen die de geachte afgevaardigde heeft gemaakt en zo enigszns mogelijk de vele omslag, die verbonden schijnt te zijn aan de schoolvoeding, zal willen verminderen.

Ik moge hieraan toevoegen, dat hieruit blijkt dat waar wij ook in de wereld zijn, wij Hollanders blijven, echte Jantjes

(Vervolg pag. 4).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Het einde van de Spaanse republiek is nabij en de leiders zijn met de nodige goudstaven het land reeds ontvlucht; ook talrijke kunstschatten hebben de rovers nog medegenomen en hoewel dit transport ernstig beschoten werd, zijn de schatten, volgens de berichten, toch over de Franse grens gekomen.

Volgens de laatste cijfers zijn in de enkele jaren, dat deze terreur over Spanje heeft gewoed een 400.000 slachtoffers gevallen, waarvan een enorm groot percentage geestelijken en religieuzen.

Het leger van Franco trekt meer en en meer aan op de grens, voor zich uit een groot aantal vluchtelingen van Catalonië, maar vooral van het verslagen leger. Volgens berichten van gisteren, trekken ieder uur 5 a 6 duizend milicianos Frankrijk binnen die allen worden geinterneerd. Companys, de vroegere dictator van Barcelona, Aguerre, de leider voor een onafhankelijk Baskenland en de president van de Spaanse republiek Azana zitten allen al in Parijs. Van den Ministerpresident Negrin werd enkele dagen geleden gemeld, dat hij naar Valencia was, wat nog 'n indruk gaf alsof deze nog zou pogen daar een tegenstand te organiseren. Maar in de laatste dagen is er te Perpignan een conferentie geweest van republikeinse leiders met de Franse en Engelse gezant die hun bemiddeling aanboden voor het tot standkomen van een vrede om verder bloedvergieten te voorkomen. Maar het antwoord van Franco op deze bemiddelingspogingen was, onvoorwaardelijke onderwerping. Het schijnt nu dat na dit antwoord van Franco er grote onenigheid ontstaan is onder de republikeinse leiders, wat natuurlijk niets anders tot gevolg kan hebben, als een nog spoediger ineenstorten van het rode regiem.

Maar wat zal er gebeuren na deze totale ineenstorting?

Zal Italië dan zijn troepen terugtrekken? De vraag waar Engeland en Frankrijk met zoveel belangstelling naar uit zien en welke beantwoording een Europese oorlog kan ontketenen.

Italië heeft reeds herhaalde malen verklaard, dt 't geen territoriale aspiraties heeft in Spanje. En in de grote raad van de Fascisten, die dezer dagen is gehouden, zou Mussolini gezegd hebben, dat de Italiaanse troepen niet eerder Spanje zullen verlaten voor Franco de volledige overwinning zal behaald hebben.

Maar nu heeft Gayda, een der meest gezaghebbende woordvoerders in de Fascistische pers verklaard, wat dit betekent „een volledige overwinning". De militaire overwinningen zullen door politieke overwinningen moeten worden geconsolideerd!

En hiermede kan dus de terugtrekking van de Italiaanse troepen ad kalendas graecas verschoven worden.

Het is wel geraffineerd uitgevonden.

Maar Engeland en Frankrijk maken zich nu zeer terecht ongerust of wel ooit de Italiaanse troepen worden teruggetrokken en wat voor gevolgen daar aan vastzitten voor de Middellandse zeepolitiek?

De spanning in Europa blijft wel.

We hebben dezer dagen een verklaring gehad van de Franse minister Bonnet, dat wanneer Frankrijk in oorlog komt, Engeland aan zijn zijde staat en deze verklaring is door Chamberlain bevestigd. Feitelijk oud nieuws. En daarom hebben deze verklaringen lang niet zoveel stof opgeworpen als de verklaring van Roosevelt, de vorige week, welke wel weer tegenspraken is; maar waaromtrent we nog niet goed weten, wat we te houden hebben.

Want bij het inkijken der bladen over de congresrede, welke Roosevelt in de eerste week van Januari hield, lezen we toch al in de koppen van „scherpe aanval op de dictatuurstaten" en „de Ver. Staten zullen de democratische landen steunen."

Enfin, de wereldpers zwijgt momenteel over Roosevelts rede als een gesloten graf. Wij zullen dus maar eveneens doen.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

DE DUIZENDEN VAN DR. GOEBBELS

De Rijks propagandaminister dr. Goebbels sprak op 2 Mei 1937 in de Deutschlandhalle te Berlijn over duizenden en nogmaals duizenden zedenmisdrijven. Maar de rijksminister van Eredienst, Kerrl, noemde 30 Nov. 1937 in een rede te Hagen onder uitdrukkelijke verwijzing naar de cijfers van het rijksministerie van Justitie, de volgende cijfers over de zedelijkheidsprocessen: Veroordeeld werden 45 priesters, 176 religieuze broeders en zusters, 21 bedienden, enz., totaal 242. Processen waren toen nog aanhangig tegen 93 priesters, 744 religieuzen en 118 bedienden, enz., totaal 955. Processen werden gestaakt of vrijspraak volgde voor 29 priesters, 127 religieuzen en 32 bedienden. Totaal 188 personen.

De cijfers van de veroordelingen komen overeen met die, welke het Duitse Episcopaat op 6 Juni 1937 in alle kerken van Duitsland deed voorlezen. En zij wijzen uit, dat nog geen kwart pCt. of ongeveer 1 op 500 priesters is veroordeeld.

In de cijfers omtrent de nog aanhangige processen tegen priesters zijn zeer aanmerkelijke verschillen tussen de opgaven van Minister Kerrl en die van de Bisschoppen. Kerrl noemt hier: 93 priesters en 744 religieuzen de Bisschoppen noemen 47 nog lopende processen tegen priesters en 72 tegen religieuzen. De Bisschoppen hebben onmiddellijk na de

rede van Kerrl diens cijfers verbeterd en daar is geen tegenspraak op gevolgd. In ieder geval zijn de processen ook niet verder doorgezet. Kan men bij 43 veroordelingen op totaal 2115.635 priesters, spreken van een bedorven priesterstand? We willen nu nog maar niet spreken van de wijze waarop deze processen zijn gevoerd.

Waarom bleef het verhoopte succes uit?

Omdat het volk de juiste cijfers in de kerken vernam, omdat het volk hoorde, dat vonnissen werden uitgesproken op getuigenissen van krankzinnigen en idioten en niet het minst, omdat het volk vernam, dat op 17 Juni 1937 voor de rechtbank van Weimar een serie zedelijkheidsprocessen tegen ongeveer 100 nationaal-socialisten werd gevoerd en dat volgens het boek van Rudolf Klare: „Homosexualiteit en strafrecht" (Hamburg 1937) in het jaar 1936 in Hamburg 1095, in Leipzig 351, in Chemnitz 144, in Dresden 120, in München 186 gevallen van tegennatuurlijke ontucht werden aangegeven.

Hier ging het niet om priesters, maar om nationaal-socialisten.

De poging om van de gehele Duitse clerus misdadigers te maken, is vergeefs geweest.

Maar men moest toch met de geestelijkheid kunnen afrekenen. En omdat het op de manier van de „misdadigers in toog" niet mogelijk was, gaat men tot andere middelen over.

De minister van Eredienst Kerrl heeft op 19 Oct. j.l. een wet uitgevaardigd, waarbij geestelijken, die in politiek opzicht „niet betrouwbaar" zijn, geen salaris of pensioen meer van de staat ontvangen. Nadat de staat in het begin van de vorige eeuw de Kerk voor het grootste gedeelte van haar goederen (landerijen kloosters enz.) beroofd had en haar op deze wijze haar materiële bestaansmogelijkheid ontnomen had, heeft de staatsoverheid zich bij Concordaat plechtig verbonden jaarlijks drie en zestig millioen bij te betalen.

Maar ook deze Concordaatsbepaling wordt thans op zij gezet bij de vele die reeds geschonden zijn. Denk maar eens aan de rechten der bijzondere scholen, de confessionele jeugd-organisaties, de vrijheid der kerken, enz.

De Kerk in Duitsland gaat een lijdensweg een kruisweg, maar zij gaat die in de kracht van den Goddelijken Kruisdrager Jezus Christus, den Overwinnaar van Pasen.

NEDERLAND.

HERZIENING VAN HET ECHTSCHEIDINGSPROCES.

De minister van Justitie heeft bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel ingediend, dat de bepalingen in het Burgerlijk wetboek en in het wetboek van Burgerlijke Rechtsordening betreffende de echtscheiding en ontbinding des huwelijks na de scheiding van tafel en bed herziet.

De bedoeling daarbij is de wijze van procederen onmogelijk te maken, die thans de gelegenheid biedt, tot echtscheiding te geraken met onderling goedvinden, ofschoon artikel 263 van het Burgerlijk wetboek dat met zoveel woorden verbiedt.

Die praktijk is allengs ingeslopen, nadat in 1883 de Hoge Raad een beslissing had gegeven, waardoor de partij tegen wie de vordering is ingesteld, een vonnis-bij-verstek tegen zich kan uitlokken, waarbij het hem ten laste gelegde feit door zijn niet verschijnen voor de rechtbank als bekend en bewezen wordt aangenomen.

Intussen betoogt de minister van Justitie, dat deze uitspraak niet het gevolg van de beslissing van de Hoge Raad behoeven te zijn: deze heeft toch blijkens de overwegingen van zijn uitspraak niet beslist, dat de blote bekentenis van den gedaagde als bewijs moet worden aanvaard.

De beslissing ging niet verder dan de bepaling, dat voor het opleggen van bewijs het niet voldoende was, dat de mogelijkheid van een onderlinge overeenkomst tot echtscheiding bestond, maar dat dit met art. 263 van het Burgerlijk wetboek strijdige handeling in werkelijkheid aanwezig moet zijn.

Dat zo het bekende — en wij zouden haast durven zeggen: beruchte vonnis van 1883 moet worden geïnterpreteerd, maakt de minister overigens duidelijk, met een beroep op een artikel van een wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk wetboek, dat in 1886, kort na de beslissing van de Hoge Raad in kwestie, is opgesteld.

In dat ontwerp kwam de bepaling voor, dat de rechter bij enkele bekentenis van de wederpartij, of wanneer deze de eis niet tegenspreekt, nader bewijs kon gelasten, indien hij de waarheid der aangevoerde feiten betwijfelde.

De toelichting tot deze bepaling geeft uitdrukkelijk aan, dat den rechter hierbij het middel werd gegeven, juist om te voorkomen, dat de echtgenoot tegen wien een vordering tot echtscheiding werd ingediend, in strijd met de waarheid feiten zou bekennen, die grond tot het uitspreken van het echtscheidingsvonnis geven.

De minister van Justitie heeft nu een oplossing gezocht, die in deze zelfde lijn ligt.

Dat zich een toestand in de procesgang heeft ontwikkeld, die algemeen aanstoot geeft, omdat ze als onwaarachtig wordt gevoeld, ligt wel in de omstandigheid, welke de minister — zij het in een ander verband — aangeeft: wie naar verruiming van echtscheidingsgronden zocht, kon zich gemakkelijker bij de nieuwe procedure in echtscheidingszaken neerleggen, waar deze aan zijn verlangens tegemoet kwam.

Men kan in de controverse over de echtscheiding niet over het hoofd zien, het verschil in opvatting over het wezen van het huwelijk, dat bestaat, en dat tegenover hen, die het huwelijk als een onverbrekelijke verbintenis beschouwen, anderen stelt, die daaraan wel een zekere duurzaamheid als wezenlijke eigenschap toekennen, maar bij ernstige mislukking de echtgenoten toch 't recht willen geven bij onderling goedvinden hun huwelijksgemeenschap te ontbinden.

Zeer juist herinnert de minister er aan, dat in het „gewone" contractenrecht de persoonlijke vrijheid op allerlei wijzen is beperkt door voorschriften van dwingend recht steunende op de normen van „openbare orde" en „goede zeden"; welk 'n geheel andere plaats moet dan niet aan de persoonlijke vrijheid worden toegewezen bij 'n instituut als het huwelijk, dat de grondslag is van het maatschappelijk leven!

De minister spreekt dus ook de hoop uit, dat zelfs onder hen die verruiming van echtscheidingsgronden voorstaan, er gevonden zullen worden, die de bestaande procesgang zulk een euvel zullen vinden, dat zij bereid zijn mede te werken aan voorzieningen, die daarna een einde willen maken, ook al brengt het ontwerp niet, wat zij verlangen, integendeel ondanks de grotere moeilijkheid daarin gelegen om tot echtscheiding te komen.

Dat van dezen minister van Justitie geen verruiming van de mogelijkheden tot echtscheiding was te verwachten, wist men uit zijn uitdrukkelijke verklaring bij de behandeling van de Justitiebegroting in het vorig jaar; wat dit betreft, blijft de bestaande toestand gehandhaafd.

Maar wel zal de aanvaarding van het ontwerp er toe kunnen bijdragen, dat, aan een toestand een einde komt, die velen een ergernis is, en die — laat men dat niet vergeten — blijkens de feiten der laatste jaren ook tot ondermijning van de eerbied tegenover het huwelijk in steeds ruimer kring voert.

Dit laatste vooral wettigt het ingrijpen van den wetgever.

CURACAO.

KOOPT DE K.L.M. NIEUW VLIEGTUIG-MATERIEEL VOOR EUROPA EN DE INDIE-LIJN?

Naar aanleiding van de verschillende berichten omtrent aankoop van nieuw vliegtuig-materieel door de K.L.M., vernemen wij, dat nog geen definitieve beslissing genomen is.

De onderhandelingen over de aankoop van vier Douglas DC-5 vliegtuigen en enige Douglas DC-4 vliegtuigen zijn wel in een gevorderd stadium. Aan verschillende voorwaarden aan deze eventuele bestelling verbonden, is nog niet voldaan.

Nadere berichten kunnen vermoedelijk vrij spoedig worden verwacht.

OPENINGSVLUCHT TRINIDAD.

Zaterdag, 4 Februari vertrok om 6.30 v.m. het vliegtuig Troepiaal naar Trinidad met aan boord 1 passagier en tevens de Vertegenwoordiger van het West-Indisch Bedrijf, die deze openingsvlucht van de geregelde dienst persoonlijk meemaakt.

Zoals reeds aangekondigd, vinden de vluchten naar Trinidad en Barbados voortaan steeds op Maandag plaats. (Vertrek van Hato om 9 uur.)

HET CURAÇAOSE GESCHENK AAN HET PRINSELIJK PAAR.

In de Nederlandse pers lezen we dat thans de verbouwing van het Paleis Soestdijk, de residentie van het Prinselijk Paar gereed is.

Hele beschrijvingen over het interieur worden gepubliceerd, maar alleen willen we hiervan overnemen de beschrijvingen van de inrichting van de eetzaal, welke 'n geschenk is van de bewoners van Curaçao en de overige Nederlandse Antillen. Deze zaal is in lichtkleurig berkenhout betimmerd en voorzien van een wandbespanning van champagnekleurige moirézijde. Het plafond is flauw gewelfd en kan worden beschenen door een indirecte verlichting, die in een koofiijst langs de beide lange wanden van het vertrek is ingebouwd. Aan de korte wanden zijn twee kleine stuc-reliefs van den beeldhouwer F. J. van Hall aangebracht. Op de lange wand tegenover de drie op de tuin uitziende ramen wordt de aandacht getrokken door een groot geborduurd wandkleed, ontworpen en uitgevoerd door mevrouw Hildegard Brom-Fischer, die dit kleed op geestige wijze versierde met voorstellingen van de flora en fauna der West-Indische eilanden, gegroepeerd om een 17de-eeuwse West-Indië-vaarder.

In aansluiting op dit wandkleed ontwierp mevrouw Brom-Fischer ook het handgeknoopte vloerkleed en gaf zij aanwijzingen bij het weven van de gordijnen, welke werden uitgevoerd door mej. K. van der Myll Dekker. De meubelen zijn uitgevoerd in notenhout met stoelbekleding van zwijnsleer. Boven de tafel hangt een bronzen lamp, ontworpen en vervaardigd door de edelsmeden Jan Eloy en Leo Brom.

KERKELIJK HUWELIJK VOOR BURGERLIJK HUWELIJK

Pastoor en kapelaan ook in hoger beroep vrijgesproken.

Een kapelaan te Tilburg had voor de kantonrechter aldaar terecht gestaan, omdat hij, alvorens een burgerlijk huwelijk was gesloten, de kerkelijke huwelijksplechtigheden verricht. Ook de pastoor had terecht gestaan, omdat hij zijn kapelaan opdracht zou hebben gegeven, de kerkelijke plechtigheden te verrichten.

De kantonrechter had den kapelaan van alle rechtsvervolging ontslagen en den pastoor vrijgesproken van het hem ten laste gelegde.

De ambtenaar van het O.M. was tegen beide vonnissen bij de rechtbank te Breda in hoger beroep gegaan, alwaar deze zaak op 22 September j.l. opnieuw werd behandeld. Na het horen van enige getuigen had de officier van justitie toen tegen beide personen een boete van ieder tien gulden, subsidiair tien dagen hechtens geëeist waarna de verdediger, mr. H. J. Passtoors uit Eindhoven, bevestiging vroeg van het vonnis van den kantonrechter te Tilburg.

De rechtbank te Breda deed uitspraak en bevestigde ten aanzien van den pastoor het vrijsprekend vonnis van den kantonrechter te Tilburg.

Ten aanzien van den kapelaan vernietigde de rechtbank het vonnis van den kantonrechter en opnieuw rechtdoende sprak zij den kapelaan vrij.

Voor Curaçao lijkt ons deze uitspraak van zeer groot belang.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Aan den heer P. Werleman, tijdl. kommies der belastingen 2de kl. op Aruba is wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Aan den heer L. S. F. Leonardo, tijdl. kommies der belastingen 2de kl. op Aruba, is wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Mej. E. S. Th. Braumuller is benoemd tot tijdelijk gouvernements-vroedvrouw in Curaçao met vergunning particuliere praktijk uit te oefenen.

Aan den heer B. Ph. Romer tijdl. schrijver werkzaam op het Bureau van het Bevolkingsregister alhier is wegens andere redenen dan ziekte, 28 dagen vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

De heer G. van Eerten is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ten kantore van het Hoofd van de Dienst van het Kadaster alhier.

De heer A. H. M. van Weel, commies werkzaam op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het bevolkingsregister op Curaçao is overgeplaatst en tijdelijk werkzaam gesteld ter Inspectie van het Onderwijs.

Aan den heer J. A. Lacle, hulpvuurtorenwachter te Noord-Westpunt op Aruba is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De heer P. F. Fingal is benoemd tot hulpvuurtorenwachter te Noord-Westpunt op Aruba.

De heer Alex Curiel is herbenoemd tot lid van de Commissie van Onderwijs op Curaçao.

De heer C. I. Labega, tijdl. hulpseiner bij de Landsradiodienst alhier is benoemd tot seiner.

Aan den heer M. de Veer Daal, tijdl. scheikundige bij de Openbare Gezondheidsdienst alhier is eervol ontslag als zodanig verleend.

De heer The Bian Sioe Goei is benoemd tot apotheker-scheikundige bij de Openbare Gezondheidsdienst alhier.

De heer B. P. P. Schrills, is herbenoemd tot commissaris van het Algemeen Curaçaos Pensioenfonds.

De heer Homero Parilli is weder voor één jaar toegelaten tot de uitoefening van de tandheelkundige praktijk op Aruba.

De heer W. U. Barbolina is benoemd tot tijdl. schrijver en werkzaam gesteld ter Gouvernements-Secretarie.

De heer J. A. Rojer is benoemd tot tijdl. schrijver en werkzaam gesteld op de bureaux van de Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister alhier.

De heer V. C. de Jongh is benoemd tot tijdl. schrijver en werkzaam gesteld op de bureaux van de Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister alhier.

De heer L. R. Nahr is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op de Inspectie der belastingen.

De heer J. C. Elias is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld bij het Departement van Openbare Werken alhier.

De heer F. D. van Grieken is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ter Griffie van de Staten.

De heer E. M. Romer is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op de Inspectie der belastingen.

Aan den heer A. Bouman, onderinspecteur van politie op Aruba is met ingang van de 23ste Februari 1939 vier weken vrijstelling van dienst wegens andere redenen dan ziekte en in aansluiting daaraan wegens langdurige onafgebroken dienst acht maanden buitenlands verlof verleend met vergunning de vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen.

De heer A. J. G. Boutmy is op zijn verzoek eervol ontslagen als lid van het Centraal Comité voor het gebiedsdeel Curaçao van de Afd. Curaçao het de Vereniging „Het Nederlandse Rode Kruis" onder dankbetuiging voor de door hem als zodanig bewezen diensten.

Aan Mej. E. P. Defares is vergund zich op Curaçao te vestigen teneinde alhier het beroep van vroedvrouw uit te oefenen.

De heer J. Hart is benoemd tot hulpvuurtorenwachter ter Lage Westkust op Bonaire.

De heer S. Martinus, hulpvuurtorenwachter ter Lage Westkust op Bonaire is bevorderd tot vuurtorenwachter.

Tot leden van het Bestuur van de J bileum Stichting voor Zuigelingenverzo ging en Moederschapszorg zijn benoem Mevr. Ph. J. A. Goslinga, Mevr. M. A. Arends; de heer Dr. A. W. P. M. Desentine, heer E. Martijn, de heer J. Oduber, heer S. A. Senior en de heer Ch. Wink G. Az.

De Gouvernements-Secretar Gronemeyer.

AANRIJDINGEN.

Bij een aanrijding tussen een autob en een voetganger in de Rifwaterstra liep de voetganger, genaamd S. e wrichting van zijn linkervoet op. Hij ter verpleging in het hospitaal opge men. Naar de oorzaak van de aanrijding wordt door de Politie een onderzoek gesteld.

Bij een aanrijding tussen een luxe-a en een wielrijder, op de weg om Schottegat, ter hoogte van het landh „Klein Davelaar" werd bedoelde wiel der zodanig aangereden, dat hij ter servatie moest worden overgebracht naar het Sint Elisabethsgasthuis alhier. N de oorzaak van de aanrijding wordt de Politie een onderzoek ingesteld.

CURAÇAOSE KATHOLIEKE RECLASSERINGS-VERENIGING.

In de Curaçaose Courant van 3 Febr. l.l. vinden we opgenomen de goedgekeurde Statuten van bovengenoemde vereniging.

Omtrent doel en middelen lezen we daar:

De Vereniging stelt zich ten doel het bevorderen der geestelijke en materiele belangen van hen, die wegens een strafbaar feit door de Justitie worden of zijn vervolgd.

Zij tracht dit doel langs wettige weg te bereiken door:

a. gevangenis-bezoek.

b. veroordeelden moreel en materieel bij hun poging zich in de maatschappij staande te houden te steunen.

c. desgewenst op verzoek van de Rechterlijke Macht toe te zien op het naleven der voorwaarden bij een voorwaardelijke veroordeling gesteld.

d. desgewenst op verzoek van het Openbare Ministerie toe te zien op het naleven der voorwaarden bij een voorwaardelijke niet-vervolging gesteld.

e. desgewenst op verzoek van den Gouverneur toe te zien op het naleven der voorwaarden bij een voorwaardelijke in vrijheid stelling gesteld.

f. het desgewenst uitbrengen van adviezen aan de Justitie.

g. het verrichten van alle handelingen, welke het bereiken van het gestelde doel kunnen bevorderen.

CURAÇAOSE HAVEN MIJ N.V.

In de Curaçaose Courant van 3 Febr. l.l. lezen we de goedgekeurde statuten van een nieuwe Curaçaose Havenmaatschappij. De comparanten van de oprichtingsakte waren:

De Heer Salomon Abraham Levy Maduro, koopman, wonende op Curaçao als lasthebber van den heer Charles Levy Maduro, koopman, wonende op Curaçao, in diens hoedanigheid van beherende vennoot van de handelsvennootschap onder de firma S. E. L. Maduro en Sons gevestigd te Willemstad op Curaçao en aldus de overige individuele vennoten dezer vennootschap te weten Salomon Levy Maduro, wonende te New York, Mordechai Levy Maduro, wonende op Curaçao nende te Havanna op Cuba, allen koopmen en David Mordechai Levy Maduro, woman.

de heer John Menge, administrateur in Curaçao van de te Amsterdam gevestigde naamloze vennootschap Curaçaose Handel Maatschappij N.V., wonende te Willemstad op Curaçao, ten deze handelende in zijne hoedanigheid van gevolgmachtigde van de Curaçaose Handel Maatschappij voornoemd voor het Gebied der Nederlands West-Indische eilanden, zowel Onder- als Boven den Wind.

We lezen verder in de statuten:

De vennootschap draagt de naam: Curaçaose Haven Maatschappij N.V. (Curaçao Harbour Corporation).

Zij is gevestigd te Willemstad.

Het doel der vennootschap is:

a. het exploiteren of doen exploiteren van werven (aanlegkaden) en aanverwante bedrijven, zoals die welke betreffen het lossen en laden en opslaan van goederen, scheepvaartagenturen, handel in steenkolen, water, olie producten enz., de uitoefening van het scheepsbouw en/of reparatiebedrijf, zomede het in eigendom verkrijgen, vervreemden van werven, gronden, gebouwen en andere onroerende zaken, hieronder ook begrepen het bouwen van werven,

b. het deelnemen en daaronder begrepen het verkrijgen van aandelen van ondernemingen, die een soortgelijk of aanverwant doel hebben of wel bevorderlijk zijn aan de bereiking van het sub a. gestelde doel, onverschillig waar of onder welke vorm die ondernemingen worden gedreven, en

c. in het algemeen het verrichten van alles, wat met het voorafgaande in de meest uitgebreide zin verband houdt.

Het maatschappelijk kapitaal der vennootschap bedraagt een millioen gulden en is verdeeld in een duizend aandelen, elk groot een duizend gulden, waarvan geplaatst en volgestort tweehonderd aandelen.

De overige aandelen worden bij de plaatsing volgestort.

Door den oprichter, de firma S. E. L. Maduro & Sons, wordt in het maatschappelijk kapitaal deelgenomen voor eenhonderd aandelen en door den oprichter, De Curaçaose Handel Maatschappij N.V. eveneens voor eenhonderd aandelen. Tot directeuren worden voor de eerste maal, in afwijking van het voorgaande, wat de wijze van benoeming betreft, benoemd de Heren B. L. Maduro en J. Menge, beiden te Willemstad.

Tot leden van de Raad van Toezicht wordt benoemd de firma Maduro te Willemstad en de Curaçaose Handel Maatschappij N.V. te Amsterdam.

DE VERHOGING DER LOODSGELDEN.

Op het Voorlopig Verslag van de Staten stuurde het Bestuur het volgende antwoord:

Ter beoordeling van de noodzakelijkheid van een verhoging van de loodsgelden wordt verwezen naar het inmiddels bij de Staten ingediende ontwerp voor de tweede suppletoire begroting voor het jaar 1939 en de daarbij behorende Memorie van Toelichting. Vele door het Bestuur noodzakelijk geachte uitgaven zijn in dit ontwerp wegens gebrek aan de nodige middelen tot dekking niet opgebracht.

Voorzover in evenbedoelde stukken daaromtrent geen mededelingen zijn gedaan moeten de opmerkingen betreffende „geruchten" ten aanzien van de uitgaven voor de defensie, welke door het lid in het Voorlopig Verslag het eerst aan het woord zijn gemaakt in deze memorie onbeantwoord worden voorbijgegaan, aangezien die beantwoording de voorlsnog ongewenste openbaarmaking zou meebrengen van gegevens, welke door den Gouverneur in de op de 7de December l.l. gehouden buitengewone vergadering van de Staten onder geheimhouding zijn verstrekt. (Dit lid, het eerst aan het woord, was op deze buitengewone vergadering niet aanwezig. Red Am.)

De omstandigheid, dat de heffing van loodsgelden als een retributie moet worden aangemerkt, sluit niet in, dat deze heffing de kosten van de loodsdienst niet mogen te boven gaan. Zulks klemt te meer nu 's Lands middelen noodzakelijk versterking behoeven.

Aangezien, zoals in de Memorie van Toelichting is uiteengezet, de voor de scheepvaartmaatschappijen gunstige gevolgen van de devaluatie van het ruilmiddel ongewijzigd zijn blijven voortbestaan, deelt het Bestuur de mening der leden, die van oordeel zijn „dat ook na de voorgestelde verhoging die het tarief tal terugbrengen tot de toestand van voor de devaluatie de havens van Curaçao zullen kunnen concurreren met die in naburige landen".

Het ligt niet in de bedoeling van het Bestuur kadegeld te heffen van zeilschepen, welke ligplaats kiezen aan de Handelskade of de De Ruyterkade te Willemstad en evenmin om boeiengeld te heffen van wachtende schepen. De bepaling van artikel 15a is alleen in het ontwerp opgenomen om de mogelijkheid te scheppen het gebruik van gouvernementskaden, -pieren en -meerboeien ten behoeve van het laden en lossen van andere dan zeilschepen ten bate van 's Lands kas rendabel te maken, indien de omstandigheden daartoe leiden. Het Bestuur meent, dat vaststelling van een daartoe strekkend tarief bij Gouvernementsbeschikkig de voorkeur verdient boven een vaststelling bij landsverordening aangezien een Gouvernements beschikking sneller gewijzigd kan worden dan een landsverordening indien de tariefpolitiek der particuliere werfeigenaren of andere oorzaken zulks wenselijk maken.

DE PENSIOENREGELING DER MILITAIRE POLITIE.

In het eindverslag op deze landsverordening blijven de meerderheid der leden van oordeel, dat er geen reden is om de politiemilitairen 5 jaar eerder dan de burgerambtenaren pensioengerechtigd te verklaren. Ten aanzien van de minimumleeftijd voor de Nederlandse burgerambtenaren vastgesteld, n.l. 60 jaar, maakt — aldus deze leden — 5 jaar verschil voor het physiek, doch niet ten aanzien van den Curaçaose van 50 jaar. Zij menen, dat het gestel van een gezonden man van 50 jaar niet van die aard is, dat hij de van hem als politiemilitair gevorderde werkzaamheden niet naar behoren kan verrichten. Er zijn ook niet voortdurend branden, ongeregeldheden, enz. De politiemannen in Curaçao werden vroeger toch alle op dezelfde leeftijd als de andere ambtenaren pensioengerechtigd.

„CURAÇAO".

In de Opmars van 19 Januari 1939 lezen we:

„Curaçao" heeft een nieuw verschenen weekblad voor de staatkundige, economische en culturele belangen van het gebiedsdeel Curaçao.

Als wij zeggen, dat het orgaan grof anti-paaps is, drukken wij ons zacht uit. Katholieke reclassering heet eenzijdig en het land is er natuurlijk niet mee gediend. Van een katholieken rechter rilt het blaadje! O zo! Het nieuw ingevoerde kiesrecht, aldus dit fijne blaadje, zal tot gevolg hebben „dat de oude, jaren gevestigde en in alle opzichten overheersende groep der protestanten, joden en liberalen het plotseling (zal) moeten afleggen tegen de brede, doch overigens grotendeels onontwikkelde massa der Rooms Katholieken".

Asjeblief: de Katholieke meerderheid heet dom en moet daarom door de minderheid overheerst blijven.

Waarschijnlijk om de dommen dom te houden?

Maar zo dom zijn de dommen niet. De geleerde minderheid zal moeten begrijpen, dat de meerderheid niet dom en niet gek is.

Het vermakelijkste is, dat de redacteur (die voor zijn Nederlandse stijl en spraakkunst op de lagere school beslist „onvoldoende" zou krijgen!) in zijn inleidingswoord met blanke goede trouw beweert: „De strekking van deze (sic. Opm.) periodiek is dan ook enkel positief te bepalen, terwijl iedere negatieve doelstelling, welke door een bepaalde actie wordt beheerst,......... vreemd zal blijven".

Het geheel lijkt op een Aprilgrap.

OFFICIEEL VERSLAG OEFENING d.d. 3.2.1939.

Bij de op Vrijdag 3 Februari gehouden grote militaire oefening, waarbij, als algemeen leider optrad de Kapitein der Mariniers LANGEVELD en als hulpleider de Kapitein der Militaire Politietroepen VENEMA was de volgende veronderstelling gemaakt:

Tussen Nederland en Roodland is sedert 15 Januari 1939 de oorlogstoestand ingetreden. Een der nevenoperatietonelen in deze oorlog is gelegen is de Caraibische Zee.

Een kruiser van Roodland heeft 1 Febrauri 1939 een verkenningsvaart langs de Zuidkust van het eiland Curaçao gemaakt en daarbij vuur ontvangen van een batterij geschut, opgesteld nabij het Fort Nassau, waarna het schip zich verwijderde.

Sedert het uitbreken van de oorlog zijn kustdetachementen uitgezet o.a. te Caracasbaai, weerstandskernen ingericht o.a. te Zuurzak en bevindt zich het Hoofdkwartier met de algemene reserve te Rio Canario.

Bij de oefening trad op als Commandant van de eigen troepen de Luitenant der Militaire Politietroepen VAN ERP, terwijl de Luitenant ter Zee VAN DE WAL BAKE de landingsdivisie van Hr. Ms. Gelderland als tegenpartij aanvoerde.

Te acht uur werd een vijandelijk oorlogsschip gesignaleerd door de kustwacht Oostpunt, hetwelk dicht langs de Zuidkust varende met Westelijke koers, zich te negen uur ter hoogte van de Caracasbaai bevond.

Hier koerste het schip op de Caracasbaai af en slaagde er in met steun van zijn scheepvaartartillerie de landingsdivisie voet aan wal te doen zetten.

De strijd was begonnen tegen een vijand, wiens bedoelingen moeilijk konden worden geraden. Was het te doen om Willemstad, om de C.P.I.M. terreinen, om Fort Nassau?

Vragen die het hoofd van den Commandant der eigen troepen bestormden, teneinde zijn maatregelen te kunnen treffen. Inmiddels is het kustdetachement Caracasbaai onder de druk van het artillerievuur teruggeweken in het terrein ten Noorden van de kustweg naar Caracasbaai en tracht den naderenden vijand zijn opmars te vertragen.

De vijand besluit het kustdetachement met een sectie aan zijn plaats te binden en met de overige troepen langs de kustweg in Westelijke richting op te rukken.

Wederom beschermt het machtige vijandelijke scheepskanon deze manoeuvre en ziet de vijand kans het landhuis Jan Thiel te bereiken, waar hij naar het Zuiden afbuigt, met de bedoeling om straks door het geaccidenteerde, begroeide terrein zijn tocht naar het Westen te vervolgen.

In het Hoofdkwartier te Rio Canario komen de berichten binnen en het blijkt dat de eigen troepen in het voorterrein zich nog geen duidelijk beeld van 's vijands handelingen kunnen vormen.

De Luitenant VAN ERP had terstond nadat hem de landing was gemeld, een wielrijdersafdeling gezonden naar Caracasbaai, teneinde van ooggetuigen te vernemen welk drama zich daar afspeelde.

Op het bericht dat afdelingen van den vijand bij het landhuis Jan Thiel van de kunstweg waren afgebogen, besluit hij het défilé tussen het Schottegat en de Caraibische Zee met zware mitrailleurs en een sectie politietroepen af te sluiten.

Een kort bevel en een later ronken de motoren en snellen de met manschappen gevulde vervoermiddelen naar Salinja.

De Luitenant ISBRUCKER van het V.K.C., gebonden aan zijn weerstandskern te Zuurzak, ziet met lede ogen dat zijn contact met den vijand verloren gaat en kan zich slechts bepalen kleine afgedwaalde vijandelijke afdelingen gevangen te nemen.

De vijand zwoegt onderwijl met veel elan door het terrein verder langs de Noordpunt van Lagoen Jan Thiel over Labedera en de Noordzijde van Koraal Specht. Beschoten door de troepen opgesteld tussen de weg naar Caracasbaai en de Caraibische Zee ter hoogte van Dominguito weet hij door te rukken in het midden, beklimt de Salinja Abau, maar raakt daarna onder het vuur van een zware mitrailleur. Verder gaan is onmogelijk, waarom de vijand terugtrekt en een omtrekkende beweging uitvoert, zodat het hem gelukt het gevaarlijke vuur te passeren. Zijn doel op te trekken naar het Fort Nassau en dit stormenderhand te nemen, ligt thans in het vooruitzicht.

Bij de school te Salinja bereikt hij de weg, chartert voorbijgaande vrachtauto's onder bescherming van een sectie, welke hij daar achterlaat en is juist verdwenen, als de Luitenant VAN DER SPEK met een compagnie reserve aankomt om den vijand tot staan te brengen.

Even tevoren was ernde van de manoeuvre geblazen, een oefening, die zeer vlot is verlopen, mede dank zij de goede organisatie van het V.K.C. motordienst, onder leiding van den Kapitein MEYBOOM.

Na afloop van de oefening werd verzameld in het Waterfort, waar de broodjes en limonade, aangeboden door de Politietroepen, hun weg vonden naar de hongerige en dorstige magen van vriend en vijand.

Zijne Excellentie de Gouverneur, vergezeld van Overste van STRAELEN, Commandant van Hr. Ms. Gelderland, en den Luitenant-Adjudant VAN DE LAERSCHOT volgde met veel belangstelling de gehele oefening en stelde zich op alle belangrijke punten op de hoogte van de gang van zaken, waar nodig persoonlijk verschillende nuttige aanwijzingen gevende.

Tevens waren op het gevechtsterrein o.a. de Procureur-Generaal Mr. JAS, de Comandant van het V.K.C. Majoor WINKEL, het lid der Staten Mr. DESERTINE en vertegenwoordigers van verschillende couranten.

Naar wij vernemen, ligt het in debedoeling in de toekomst regelmatig dergelijke oefeningen te houden, die een grote practische waarde hebben voor hen, die geroepen zijn Curaçao in oorlogstijd te beschermen.

VERHOGING INKOMSTENBELASTING.

Door Z. Excell. den Gouverneur is aan de Staten aangeboden een landsverordening tot heffing van opcenten op de Inkomstenbelasting.

In de toelichting lezen we:

Teneinde te voldoen aan de bestaande behoefte 's Lands middelen te versterken, mede in verband met de noodzakelijke uitgaven voor de defensie, acht ondergetekende het nodig op de aanslagen in de inkomstenbelasting over het belastingjaar lopende van 1 Mei 1939 tot en met 30 April 1940 vijf en twintig opcenten te heffen.

NOGMAALS HURKGRAVEN.

Een schrijven van Dr. J. W. Goslinga over dit onderwerp hebben we, wegens plaatsgebrek moeten uitstellen tot Zaterdag.

INTERNATIONALE VOETBALWEDSTRIJDEN CURAÇAO vs. COSTA RICA.

1ste wedstrijd Zondag, 19 Februari
2de wedstrijd Woensdag, 22 Februari (officiele wedstrijd om de Milton H. L. Maduro-beker)
3de wedstrijd Zondag, 26 Februari
(behoudens wijzigingen)

Toegangsprijzen 1ste en 3de wedstrijden:

Eerste rang:	ƒ 1.50
Tweede rang:	„ 1.—
Derde rang:	„ 0.50

Toegangsprijzen 2de (officiele) wedstrijd:

Eerste rang:	ƒ 2.—
Tweede rang:	„ 1.25
Derde rang:	„ 0.50

Geen kinderkaarten noch juniorekaarten voor deze wedstrijden.

Voorverkoopkaarten bij:

Fa. Jossy Capriles & Co., Bredestr. Punda; Sporthuis De Jongh, Punda en Otrabanda; N.V. A. D. Jonckheer, Brionplein; Kiosk Brionplein; Hr. Hoogenbergen, Rodeweg; Hr. J. Jankuegt, Emmastad.

Toegangskaarten gelden alleen voor de aangegeven wedstrijden en worden in geen geval terugbetaald noch ingewisseld tegen kaarten voor een latere wedstrijd, na afloop van de wedstrijd, waarvoor zij gelden.

LUCHTPOST NAAR TRINIDAD/BARBADOS.

Op verzoek van de K.L.M. vestigen wij er speciaal de aandacht op, dat het luchtport van Curaçao naar Trinidad ongewijzigd is gebleven.

Luchtpostbrieven naar Trinidad, verzonden uit Curaçao, Aruba of Bonaire moeten dus in totaal gefrankeerd worden met 20 cent per 5 gram.

Hetzelfde tarief is thans door de Posterijen van kracht verklaard voor luchtpostbrieven van de drie eilanden naar Barbados.

Wij voegen hier nog aan toe, dat de postsluiting te Curaçao voor de directe luchtdienst Curaçao—Trinidad/Barbados bepaald is op Maandagmorgen 7 u. 45, bus Postkantoor Willemstad.

ITALIAANSE KRUISERS.

Naar wij vernemen, zal Curaçao a.s. Zondag worden bezocht door twee Italiaanse kruisers, Il Duque de Aosta en Eugenio di Savoya. Beide van Balboa komende schepen meten 6000 ton.

POGING TOT DOODSLAG.

Als verdacht van poging tot doodslag is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld de 22-jarige buschauffeur O.

VERNIELING EN DIEFSTAL.

Door de 23-jarige vrouw Dos S. werd bij de Politie aangifte gedaan van vernieling en diefstal. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Volgens radio berichten van gisterenavond stonden de Franco troepen op 30 K.M. van de Franse grens.

Negrin wil nog trachten in Valencia een republikeinse regering in te stellen.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

In de Memorie van Antwoord op de begroting van Onderwijs zegt de minister dat het hem bevreemdt van verschillende leden te moeten horen niet voldaan te zijn over het gevoerde beleid. Het oordeel is daarom bevreemdend, daar een feitelijke basis voor de geschetste houding ontbreekt.

Een ontwerp tot bescherming van de architectentitel wordt voorbereid. Het wetsontwerp met betrekking tot de schrijfwijze van de Nederlandse taal is gereed en wordt, aangezien het ook voor het rijk overzee zal gelden, aan de daartoe aangewezen instanties toegezonden in Suriname, Ned. Indië en Curaçao.

In het trappenhuis van het gebouw van de B.P.M. te en Haag werd Maandag een grote krans neergelegd bij het borstbeeld van Sir Henry Deterding. Op het lint waren gedrukt de woorden: Personeel van B.P.M.

CURAÇAO IN DE TWEEDE KAMER.

(Vervolg van pag. 2.)

Secuur, die alles regelen tot in de uiterste finesses, onverschillig of het is in Lutjebroek, Willemstad of Curaçao. Wij blijven altijd dezelfden. Daarin zit veel goeds, maar er zijn ook schaduwzijden aan verbonden en die zijn dan ook door den geachten afgevaardigde in het licht gesteld.

De geachte afgevaardigden de heren Mes en IJzerman hebben gewezen op sommige misstanden, die zouden bestaan op het eiland **Aruba** met betrekking tot de verhouding tussen Amerikanen en Nederlanders.

Ik heb geen aanleiding aan te nemen, dat die verhouding aan ernstige bezwaren onderhevig is. Ik kan als voorbeeld aanhalen, dat mij bekend is dat pas kort geleden een van de bedrijfsleiders, van wien men aannam, dat hij met het Europese Bestuur minder goed kon opschieten, telegrafisch van New-York uit is ontslagen en vervangen door een ander.

Wat betreft de klachten in het **Utrechts Nieuwsblad** in zake ongepaste handelingen tegenover het Europese Bestuur, meen ik goed te doen met er niet op in te gaan.

De geachte afgevaardigde de heer **IJzerman heeft gevraagd**: moet het Bestuur, op grond van het feit, dat in de betrekkelijke brochure iets is behandeld, dat laster en verdachtmaking is, niet een aanklacht indienen?

Och, Mijnheer de Voorzitter, er zijn aanklachten, waarbij het beter is, dat men haar onder zich laat doorgaan.

De geachte afgevaardigde de heer van Lidth de Jeude heeft gevraagd, of het niet gewenst zou zijn **personen** in Curaçao **uit te zenden** naar het moederland, ten einde daar specialistische kennis op te doen en of dit niet de voorkeur verdient boven het uitzenden van zodanige specialisten naar Curaçao. Mij schijnt dit een verstandige wenk. Ik wil er rekening mede houden en zal het ook aan den Gouverneur nog eens ter overweging aanbevelen.

In dit verband zou ik even een antwoord willen geven aan den heer Mes, die mij gevraagd heeft, of er niets zou kunnen worden gedaan ter bevordering van de studie van Curaçaose jongelieden in Nederland.

De Curaçaose begroting voorziet reeds daarin. Artikel 22 van de Curaçaose begroting bevat n.l., een post van *f* 15.000 met deze omschrijving: „Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland hun opleiding otvangen". Hij kan daaruit zien, dat deze materie reeds de aandacht in Curaçao heeft en ongetwijfeld verder niet in het vergeetboek zal geraken.

De geachte afgevaardigde de heer van Lidth de Jeude en enkele andere geachte afgevaardigden hebben er reeds op gewezen, dat het zaak zal zijn uit te zien naar **andere middelen van bestaan**, die de economische structuur van Curaçao op een hechtere grondslag zouden kunnen vestigen dan thans het geval is, nu het in hoofdzaak afhankelijk is van de grote olieraffinaderijen. Deze opmerking is volkomen juist. Het Bestuur tracht er zich zoveel mogelijk rekenschap van te geven, maar staat voor grote moeilijkheden. Een van de grootste moeilijkheden en speciaal met betrekking tot het scheppen van nieuwe industrieën is, dat men daar te doen heeft met zeer grote bedrijven, die zeer hoge lonen betalen, en dat de basisvoorwaarden voor de vestiging van nieuwe industrieën daarom niet op voorhand heel gunstig zijn.

Overigens geloof ik, dat men zich geen al te pessimistische voorstelling behoeft te maken ten aanzien van de vermindering van werkgelegenheid op Curaçao. De voortschrijding der techniek brengt mede, dat er steeds weer nieuwe industrieën in het leven worden geroepen, dat er nieuwe procédé's worden uitgedacht en in toepassing gebracht. Zo is mij bijv. bekend, dat binnenkort, naar ik meen op Aruba, zal worden opgericht een grote fabriek van de daar werkende Amerikaanse Olie-Maatschappij tot verwerking van benzine met een hoge octaanwaarde, terwijl ik eveneens meen te weten, dat de B.P.M. op Curaçao, in diezelfde richting werkzaam is. Zolang de olie uit Venezuela naar Curaçao vloeit, geloof ik, dat wij ons niet ongerust behoeven te maken over vermindering van werkgelegenheid aldaar.

Ten slotte is door verschillende leden ter sprake gebracht de quaestie van het kiesrecht. Daarover is wel een en ander te doen geweest. Op Curaçao is daarover enige deining geweest. Sommigen vonden de uitbreiding te sterk, anderen niet sterk genoeg en de weerslag van die meningen heb ik ook in de Kamer kunnen beluisteren. De heren Meijerink en Rutgers van Rozenbrug hebben ernstige bezwaren ontwikkeld tegen het kiesrecht, zoals het thans is voorgesteld aan de Staten en zoals het naar ik vermoed dezer dagen zal worden, misschien reeds is aangenomen.

Andere geachte afgevaardigden, zoals de heren IJzerman en Mes, hebben hun instemming met dat kiesrecht betuigd; ook dat is een weerslag van de openbare mening op Curaçao.

Mijnheer de Voorzitter! Het is misschien nuttig, dat ik even een uiteenzetting geef van de redenen, die tot deze wijziging hebben geleid.

Niet ten onrechte is gevraagd: was het nu wel nodig om zo spoedig na de invoering met deze wijziging te komen?

Mijnheer de Voorzitter! De toestand op Curaçao ten aanzien van het kiesrecht is op het ogenblik aldus, dat daar 2260 kiezers zijn, op Aruba 1227. De andere eilanden laat ik op het ogenblik buiten beschouwing, omdat die in dit opzicht van minder betekenis zijn; voor Bonaire en de Bovenwindse eilanden is n.l. een aparte vertegenwoordiging gewaarborgd.

Van het genoemd aantal kiezers zijn op Curaçao geboren 869, op Aruba 1001; niet op Curaçao geboren zijn 1364, niet op Aruba geboren 226. Het totale aantal inwoners van Curaçao is 64.000, van Aruba 28.000, waarvan op Curaçao en Aruba geboren resp. 50.000 en 20.000 Dat wil dus zeggen dat bij een verhouding van 50.000 op Curaçao geborenen en 900 kiezers nog geen 2 pdt. van die bevolking het kiesrecht deelachtig was en dat bij een verhouding van 20.000 op Aruba geborenen en 1000 kiezers 5 pct. van die bevolking kiesrecht had; dat van de buiten Curaçao geborenen ten getale van 14.000 1400 kiezers waren of 10 pct. en dat van de 8000 buiten Aruba geborenen 220 kiezers waren, dat is 3 pct.

In het bijzonder wat Curaçao betreft zijn deze cijfers wel zeer schrijnend en wijzen er op, dat het kiesrecht aldaar in te grote mate was toevertrouwd niet aan bevolking van het land, maar aan de daar niet geborenen.

Ik geloof dan ook, dat de Gouverneur goed gedaan heeft daarin wijziging te brengen en dat hij daarmee niet gewacht heeft tot een latere periode, maar zodra aan het licht was getreden, dat de huidige regeling niet voldoende recht deed wedervaren aan de billijke aanspraken van de autochthone bevolking van Curaçao, getracht heeft daarin wijziging te brengen.

Die wijziging heeft hij aangebracht op tweërlei wijze, door de capaciteitseis te verlagen en door de censuseis te verlagen. De capaciteitseis in het kiesrecht, zoals die geregeld is bij algemene maatregel van bestuur, komt hierop neer, dat met goed gevolg doorlopen moet zijn het zevende leerjaar van de u.l.o.- of gelijkwaardige onderwijsinrichting. Die eis is in de practijk gebleken te hoog te zijn, alleen al hierom, omdat het aantal u.l.o.-scholen in het gehele gebiedsdeel Curaçao nog maar uiterst beperkt is en zich in hoofdzaak beperkt tot de hoofdplaatsen Willemstad en Oranjestad; buiten die hoofdplaatsen zijn alleen op Sint Maarten twee u.l.o.-onderwijs, dan stelt men een eis, waarvan men te voren kan weten, dat een zeer groot deel van de bevolking daaraan niet kan voldoen. Daarom heeft men te recht die eis verlaagd en vervangen door het met goed gevolg doorlopen hebben van zes jaren van een gewone lagere school. Nu is er door de heren Meijerink en Rutgers van Rozenburg op gewezen, dat in de Memorie van Toelichting tot het ontwerp van wet tot wijziging van de Staatsregeling van Curaçao is gezegd, dat het in de bedoeling zou liggen, dat de capaciteitseis van het kiesrecht zou worden bepaald door het doorlopen hebben van een u.l.o.- of hogere of meerwaardige onderwijsinrichting en zij meenden daaruit te kunnen concluderen tot een zekere strijd tussen het thans aanhangige kiesrechtreglement en deze uitspraak in de Memorie van Toelichting tot het ontwerp van wet inzake de wijziging van de Staatsregeling van Curaçao. In de eerste plaats wijs ik er op dat de nieuwe Staatsregeling van Curaçao, zonder enige beperking hoegenaamd, de vaststelling van de kierechteisen in Curaçao overdraagt aan den wetgever aldaar. Daar is geen beperking hoegenaamd aangelegd en nu kan men toch niet concluderen uit de bewoordingen van de toelichting tot die bepaling, dat practisch voor altijd — dat zou de strekking moeten zijn van het betoog van de geachte afgevaardigden — de eis van het kiesrecht zal zijn bepaald en beperkt door deze uitspraak in de Memorie van Toelichting. Die uitspraak in de Memorie van Toelchting heeft kennelijk alleen de bedoeling gehad om voor de eerstvolgende vaststelling van het kiesrecht bij een algemene maatregel van bestuur aan het Parlement te doen weten: de Kroon is voornemens op deze wijze voor de eerste maal gebruik te maken van het haar gegeven recht om de kiesrechteisen vast te stellen.

Wat de verlaging van de censuseis betreft, deze is verlaagd van *f* 1200 tot *f* 900. Dit schijnt een zeer belangrijke verlaging en de vrees zou gewettigd zijn, dat daardoor zou worden veroorzaakt een zeer grote uitbreiding van het aantal kiezers. Dit is niet het geval. Noch ten aanzien van de capaciteitseis, noch ten aanzien van de censuseis is te verwachten een overmatige uitbreiding van het aantal kiezers. Ik heb mij daarvan te voren op de hoogte gesteld en den Gouverneur gevraagd: welken denkt gij nu, dat de uitslag met betrekking tot het aantal kiezers zal zijn van de nieuwe kiesrechteisen? Op het ogenblik is het aantal kiezers rond 3500; volgens de nieuwe regeling wordt verwacht, dat het aantal kiezers zal toenemen met ongeveer 3200, van wie censuskiezers 1200 (800 voor Curaçao en 400 vóór Aruba) en capaciteitskiezers ongeveer 2000. Alles te zamen zou het totaal aantal kiezers dan worden 5700, hetgeen dan toch nog ver weg is van algemeen kiesrecht, waarnaar de heer Rutgers van Rozenburg vreesde, dat zou worden gestreefd.

Het aantal mannen boven de 25 jaar toch bedraagt in het gebiedsdeel Curaçao ongeveer 16.000. Zelfs bij deze zeer belangrijke uitbreiding van het kiesrecht zullen dus niet meer dan 1/3 van het aantal mannen boven de 25 jaar het kiesrecht krijgen.

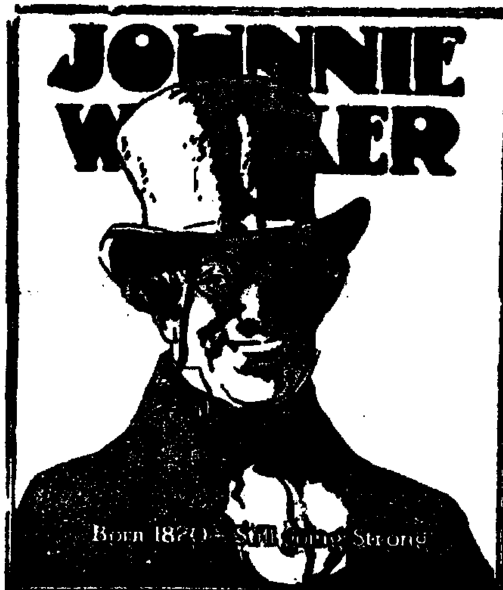
De geachte afgevaardige de heer Meijerink heeft er op gewezen, dat ook bij de bestaande eisen van het kiesrecht een groter aantal kiezers aanwezig had kunnen zijn dan bij de laatste verkiezing aanwezig waren. Hij heeft gevraagd, waarom men niet liever heeft getracht het aantal kiezers op te voeren binnen de grenzen van de tegenwoordige eisen. Men moet deze zaak beschouwen in haar locale sfeer en in de verhoudingen, die daar bestaan. Ik denk, dat zolang men geen stemplicht in Curaçao invoert — en ik zie dat binnen afzienbare tijd niet gebeuren —, men altijd bij de omstandigheden, die in een dergelijk tropisch land bestaan zal moeten rekening houden met een zeer belangrijk absenteïsme onder de kiezers.

Wanneer men het kiesrecht wil maken tot iets dat leeft in het volk en dat voortkomt uit het volk, dan zal men moeten overgaan tot uitbreiding van het aantal kiezers, ten einde daardoor te bereiken, dat in de practijk zich althans een vrij behoorlijk aantal uitspreekt omtrent hun vertegenwoordiging in de Staten. Ik heb, na overleg met den Gouverneur, de overtuiging, dat het met deze nieuwe kiesrechtregeling niet zo'n vaart zal lopen en dat de gevolgen die hiervan gevreesd worden, met name door den geachten afgevaardigde den heer Rutgers van Rozenburg, zich niet zullen voordoen. Deze geachte afgevaardigde heeft de indruk, dat, als gevolg van het kiesrecht, het overwicht in de Staten geheel zal overgaan naar wat hij noemde de onontwikkelde klasse van de bevolking en dat met name de klasse, die tot dusver grote invloed had en die betrokken is bij de industrie en het havenwezen, zal worden uitgeschakeld. Ik geloof, dat die vrees niet gegrond is. In de eerste plaats houd het thans voorgedragen stelsel, als gevolg van het aanvaarden van het lijstenstelsel, de waarborg in, dat, als de betrokkenen zich behoorlijk organiseren, zij twee of drie plaatsen in de Staten zullen kunnen bezetten. In de tweede plaats mag ik er op wijzen, dat in de Staatsregeling is voorbehouden de benoeming van niet minder dan vijf leden door den Gouverneur. Indien onverhoopt de uitslag van de stemming zo zou zijn, dat de belangen, waarop de geachte afgevaardigde wees, en die inderdaad van zeer groot gewicht zijn, niet voldoende zouden vertegenwoordigd zijn, dan mag verwacht worden, dat de Gouverneur van het benoemingsrecht zal gebruik maken om de uitslag van de verkiezingen te corrigeren. Ik ben niet bereid te bevorderen, dat het nieuwe kiesreglement — het moet nog worden vastegesteld — wordt vernietigd, als in strijd zijnde met de wet of het algemeen belang. Het zal den geachten afgevaardigde, na hetgeen ik gezegd heb, duidelijk zijn, dat het zeker niet in strijd is met de wet en dat ik overtuigd ben, dat het algemeen belang daardoor niet zal worden geschaad.

DE EERSTE MINISTER VAN JAPAN IN GEVANGENSCHAP IN ZIJN EIGEN HUIS.

Dit moet in verband staan met besprekingen omtrent Prins Konody's lot, en zijn bemoeiingen voor de vrede tussen Japan en China.

OPLICHTING EN VALSHEID IN GESCHRIFTEN.

Wegens oplichting en valsheid in geschriften is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 21-jarige assitent-stillman C.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

INSCHRIJVINEN:

SCHERPENHEUVEL	: O. Hoelen.
D.C.C.	: H. Petronellea, E. Pienedo, P. Laclè, J. Stekman.
JONG HOLLAND	: E. Mogen (Junior).

AFSCHRIJVINGEN:

HERCULES	: O. Hoelen.
TRANSVAAL	: C. Best, O. Best, A. ten Meer, A. Putto, A. Rijkaard, V. Servet.

Door de afwezigheid van den heer H. A. Dennert en het aftreden van den A. J. Maduro, is de elftal-commissie als volgt samengesteld:
E. Goilo (waarnemend lid), G. Meurs, A. Sentiago, M. Nahar, H. Maduro.

De vereniging D.C.C. is een boete van *f* 5.— en een straf opgelegd, ingevolge Art. 4 lid a b c R.C.W. wegens het niet opkomen tegen ATLETICO op 29 Januari. Voorts met bepaling dat de wedstrijd opnieuw vastgesteld zal worden.

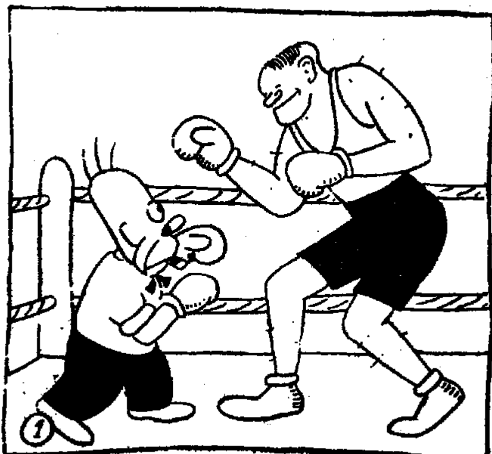
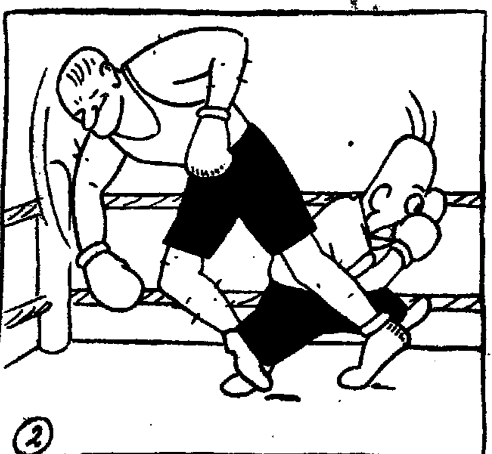
De vereniging Be Quick is geschorst voor verdere deelname aan de competitie B-klasse, ingevolge Art. 4 lid d R. C.W.

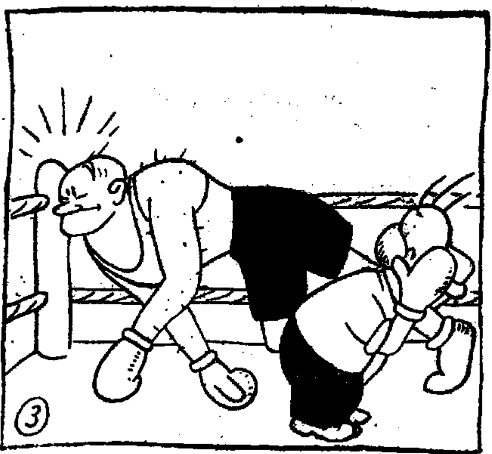
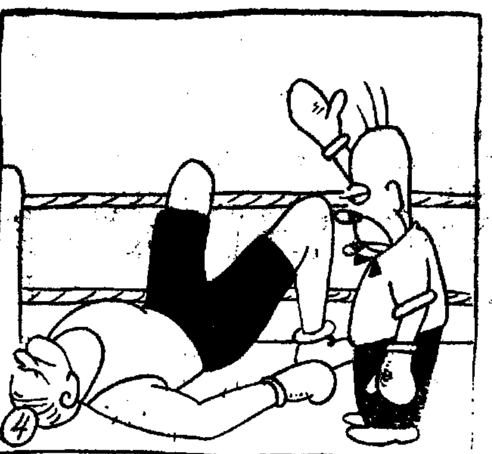
HET BESTUUR.

Schepenlijst over de maand Februari 1939.

8	Eng.	Arawa	Londen	Panama.
9	It.	Saturnia, Willemstad	La Guaira	New York
9	Ned.	El Libertador	Aruba-Maracaibo	La Guaira
9	Ned.	Pericles	prt. Colombia	prt. Cabello
9	Fransch.	Colombie	prt. Cabello	prt. Colombia
10	Duitsch.	Troja	„	„
10	Ned.	Flora	Maracaibo	New York
10	„	Damsterdijk	Swasea	Cristobal
11	„	Breda	Amsterdam	„
11	„	El Libertador	La Guaira	Aruba—Maracaibo
11	„	Bacchus	New York	Guanta.

ADAMSON ALS ZWAARGEWICHT.

